

A.K. 128,36.

I. T. O. I. N. A!

PROGRAMMA

De

MENSA GRATUITA, eaq; SCHWARTZ-
BURGICA,

ILLUSTRISSIMO & CELSISIMO
COMITE ac DOMINO,

DN. ALBERTO
ANTONIO,
S. R. I. QUATUOR-VIRO,

COMITE Schwartzburgi & Hohnsteini,
DYNASTA Arnsteti, Sondershusæ, Leutenbergæ, Loh-
ræ & Clettenbergæ,

Comite & Domino Nostro clementissimo,
& Munificentissimo Scholæ provincialis

Nutritio,
consentiente,
ad

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

Panegyrin æstivam

Generosissimum Dn. Cancellarium, reliquosque
Excellentissimos Dn. Scholarcas, omniumque ordinum Eru-
ditos unà cum honoratissimo Dno Rectore,
invitare voluit

M. JOHAN. ERNESTUS MULLERUS,
Scholæ provincialis, quæ Rudolphopolieſt, ConRect.

Rudolſtadii, CharaCteribus URBANIANIS.

G g g g g

1743.
K. 128,36. 2. 1. 1.

Gratuita est mensa hæc tellus tota
Omnipotentis;
Gratuitæ mensæ hinc quisquis
alumnus erit?

B. L.

Uòd Beneficiorum memoria debeat esse immortalis, nemo a deò depositæ salutis homo est, qui ore non fateatur, etiamsi re ipsa nunquam comprobet, qualis ingratus DEO placere non potest, etiamsi mortuos excitet, nos melioris famæ cupidi ab hoc mentis crimine longissime recedemus, & quæ ab Illustrissimo Patriæ Patre in nos beneficia extant, cum grata animorum recordatione posteritati enarrabimus, atque simul universæ Sholæ provincialis naviculam ad ejusdem gratitudinis cynosuram dirigemus. Inter hæc autem Celsissimi Comitis ac Domini nostri benefacta, quibus rem literariam apud nos ad lætiorem fortunam erexit, mensa est gratuita, prima Paschatos feria, die 26. Martii anno MDCLXXVI. indigentibus, tantoque

toque beneficio dignis, è quavis utriusque Comitatus
 provincia, apparari & præberi cœpta, sic ut ex more
 Hebræorum hoc sacro cœnaculo Scholæ nostræ ad-
 dito Rudolstadium terræ Schwarzburgicæ קריית ספר
 h. e. urbs artium & disciplinarum sacra facta sit. Quan-
 do ergo Galli Scholam Parisiensem primogenitam
 Regis filiam vocant, ecquid vetat Scholam nostram
 provincialem, hoc tantobeneficio & auctiorem & flo-
 rentiorem factam, primogenitam nostri Illustrissimi
ALBERTI ANTONII filiam dicere? Sanè
 hanc mensæ gratuitæ munificentiam fama rerum ve-
 het perpetuò, posteritas temporum celebrabit, Paren-
 tes liberis, liberique posteris narrando trādent, nisi
 ergo & nos, in quos plurimum exinde utilitatis re-
 dundat, pleno eandem ore deprædicaremus, & quæ
 gaudia hujus benignitatis consideratione pectus sæ-
 pius inundarent, quandoque publicis literis expone-
 remus, in omnium oculis luceret nostra impietas.
 Non periculosioribus æquè temporibus res literaria
 fuit objecta, non magis apertis odiis exposita, quām
 hac nostra ætate, qua mira hominam multitudo Scho-
 larum incrementis palam sese opponit, & cum fide
 Docentes & studio discentes publico contemtu op-
 pugnat. Ubinam inveniuntur hodie Friderici belli-
 cosi, & Wilhelmi, Saxones, vulgo benigniores sese er-
 ga Musas exules gerentes, & publica Scholarum Aca-
 demiarumque asyla illis statuentes? Quam rari ap-
 parent nunc Mauriti viros, de studiosa juventute be-
 ne meritos, novis beneficiis augentes, & ad illorum,
 quorum in literas studium egestas inhibet, è grana-

A 2

riis

4
Joc

riis suis sexcentos frumenti medimnos, victum quotannis conferentes? Ubi sui similes hodie habent Beati Electores Augustus & Christianus primus, qui è reditibus suis studiosæ juventuti tot stipendia constituerunt, & liberalibus mensis Scholæ Portensis, Misserensis, Grimmensis, aliarumque splendorem mirum in modum amplificarunt? Felix superius ævum fuit, quod non tantum hominum doctissimorum studiis effloruit, sed in medio etiam armorum strepitum, & publica velut strage, tantos ostendit Literarum Scholarumque Patronos, qui à Majoribus suis transmissam juvandi bonarum artium studia laudem masculè defenderunt. Sic est, nisi ipsi Imperantes sint literatissimi Augusti, Severi, Theodosii, & Alphonsi, misera pierumque & afflicta esse solet Docentium & discentium in scholis fortuna. Potentissimus Chaldaeorum Monarcha Nebucadnezar Prophetam Danielē non in tanto habuisset pretio, neque ei aut comilitonibus ejus mensam gratuitam dedisset, nisi ipse literis fuisset cultissimus Princeps. Artaxerxes nequaquam tantis sumtibus in aula sua aliuisset Hippocratem Coum, nec Scipio Africanus Ennium Poëtam, nec Augustus Philosophum Frontonem, nec Mathias Rex Hungariæ Johannem Regiomantatum Mathematicum, infinita propemodum liberalitate sibi obstrinxisset, nisi ipsi studiorum dulcedines antedegustassent. Nullis rebus gestis majorem sibi gloriam compararunt Christianus tertius, ejusque filius Fridericus, Reges Dianarum, quam sua in Scholas munificentia, cujus memoria nunquam apud posteros

ros intermorietur. His Majorum institutis si æta-
tem nostram judicare licet, verbis utar Horatii:

*Damnosa quid non imminuit dies?
Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox datus
Progeniem vitiosorem.*

Contrahunt nunc sibi multi suâ plusquam Licinî-
anâ impietate pessimum, nomen, quod nihil habe-
ant frequentius in ore, quàm verba convitiis plena,
quibus bonarum artium Doctores, eorumque disci-
pulos, proscindunt, & quemvis porcarium & muli-
onem abjectissimum pluris æstimantes, procacitate
lingvæ, & illotis sermonibus, mores eorum arguant
& perstringunt, tantum abest, ut suam in quenquam
liberalitatem aperiant, & pauperum necessitates o-
pum suarum affluentia sublevent. Fortè nec nostra
res literaria tam secundâ staret fortunâ, nisi munifi-
centissimus Patriæ Pater, ejusque Celsissimus Filius,
& utriusque sanctissimæ Conjuges, sua bonitate ean-
dem contra ingruentem vim communirent, & uni-
tis quasi viribus defenderent, exinde fit, quòd tot
inopes, & omnibus vitæ subsidiis destituti alias, sub vex-
illis nostris laudabiliter ad doctrinam comparandam
militent, Virtutibus animos excolant, & doctrinis
ingenia vegetent, imprimis quos Illustrissimi benig-
nitas mensæ suæ gratuitæ, & coram DEO teste ac be-
nedicente, (ut cum Beato Treunero de nostra Scho-
la, Patria, & vicinis provinciis meritisimo ConRe-
store ita loquar) stratæ adhibet. Hujus, inquam,

A 3

bene-

beneficii memoria omnino debet esse sempiterna,
& sicut in cœlis coram DEO odor illius suavissimus
non extingvetur, ita & in terris, præsertim Schwarzburgicis, laus & gloria ejus nunquam interibit, nisi
Virtus omne plane pretium suum in societate humana amittat. Quamdiu autem hujus mensæ liberalitas durabit, bonæ literæ, injuria temporum licet aliquandiu sepultæ fuerint, non solum reviviscent paullatim, & repullulabunt, sed divinæ etiam benedictionis scaturientes fontes nunquam deficient, nec deerunt viri sacris munerum functionibus digni, beneficiorumque memores, qui æquiore Jove, magisque propitiis Gratiis, nati Patriæ rationibus optime consulent, Illustrissimæ benevolentiae significatione alligati positas in viribus mortalium gratias persolvent, atque ita ingrati crimen animi, quo nescio deterius ullum fœdusque detur, justissimo odio aversantes, de gratia referenda semper sollicitè serioque cogitabunt. Ipse DEus quandoque beneficia in malis malè locata videt, interim tamen à beneficiando non remittit, quin potius si ab uno cum scenore ad ipsum redeat beneficium, beneficia beneficiis quotidie auget, unius Samaritani gratiarum actione ad plus dandum invitatus, ita nec gloriofissimus Patriæ Imperans paucorum quorundam impietate sese deterreripatetur, quo minus summi sui beneficii usus seris etiam posteris supersit, probe illius memor, quod Seneca dicit: Nemo habet tam certam in beneficiis manum, ut non sæpius fallatur: Hortulanus steriles quandoque terras irrigat, & ipse conceptam frustratur.

tur spem, si modo potior pars horti proventibus operam ejus redimat, ita & Celsissimus Patriæ Pater sui beneficii fructus ad posteros propagabit, si modo in bonis, quod benefit, haud pereat. Ut autem publica ejus rei memoria semper extet, quibus ab initio ad nostra usque tempora mensæ gratuitæ beneficio lætari & perfrui licuerit, eorum à me non sine multo labore collecta nomina ordine adscribam, & si quis per me inscium se infra alios dejectum putaret, jure mihi irasci non poterit; sunt a. qui sequuntur.

Johannes Michael Andreæ, Herschdorfiensis.

Johannes Nicolaus Meichel / Megalibranus.

Andreas Gcelitz, Ilmensis.

Johannes Martinus Gutjahr / Leutenbergensis.

Augustus Wayse / Kelbranus.

Heinricus Christophorus Ludwig / Schwarzburg.

Johannes Isaacus Bauer / Blanckenburgensis.

Johannes Heinricus Göze / Gœrsbachiensis.

Christophorus Gotliebius Stelzfuß / Rotleberodensis.

Johannes Christianus Hesse / Elcblebiensis.

Albertus Nicolaus Göttling / Heringensis.

Johannes Christophorus Molwiz / Blanckenburgensis.

Johannes Henricus Winzer / Megalibranus.

Albertus Antonius Rothmehler / Rudolfstadiensis.

Fridericus Samuel Landgraff / Ilmensis.

Johannes Ulricus Meichel / Leutenbergensis.

Zacharias Geist / Regislaicensis.

Johannes Heinricus Lindemann / Francobusanus.

Johannes Nicolaus Sommerlatte / Niderloquitzenensis.

Elias

- 6
- ¶ 10 ¶
-
- Elias Fischer / Regislacensis.
Andreas Nicolaus Danz / Leutenbergensis.
Johannes Elias Monschein / Kelbranus.
Johannes Valentinus, Oberländer / Teichbrödensis.
Johannes Emanuel Niegitsch / Heringensis.
Georgius Gotfridus Haucke / Ober-Weisbacensis.
Ludovicus Fridericus Haller / Brausendorfensis.
Gottofridus Martinus Thom, Leutenbergensis.
Johannes Heinricus Brömel / Ilmensis.
Johannes Wohlfahrt / Regislacensis.
Christophorus Guntherus Rörer / Regislacensis.
Christophorus Henricus Wickleb / Francobusanus
Johannes Gotfridus Neifke / Stralsbergensis.
Johannes Volckmarus Graue / Rudolstadiensis.
Antonius Christophorus Ziegenhorn / Kelbranus.
Hieronymus Christophorus Offney / Heringensis.
Johannes Andreas Wimmer / Regislacensis. +
qui seqvuntur & me Præceptore usi sunt.
Abrahamus Wigandus Molwitz / Blanckenburgensis
Johannes Christophorus Schreer / Leutenbergensis.
Johannes Nicolaus Steinmeze / Ilmensis. Sub Conf. Reit
Georgius Frobenius, Regislacensis.
Johannes Georgius Abicht / Regislacensis. I. Lippse: Lippse
Johannes Biedermann / Leutenbergensis. Longo: Lippse
Johannes Georgius Werner / Herschedorfiens.
Johannes Arnoldus Domrich / Kelbranus.
Johannes Egidius Sommerlatte / Niderloquizenf.
Johannes Elias Sommer / Mellenbacensis.
Georgius David Hesse / Teuchlensis.
Christophorus Heinricus Wenzel / Benkensteinensis.
Samuel

Samuel Nost / Schwarzeniss. *Pastor Willersleb.*

Johann Michael Nolde / Paulozellensis.

Albertus Antonius Funcke / Rudolstadtensis.

Johannes Andreas Schmidt / Ilmensis.

Georgius Fridericus Bohn / Ilmensis.

Johannes Casparus Schöpf / Regislacensis. *Conrad Rego.*

Johannes Nicolaus Molwitz / Blanckenburgensis.

Paulus Heinricus Günther / Rudolstadtensis.

Johannes Spindler / Steinsdorffensis.

Bernhardus Samuel Mäyrer / Braunsdorffensis. *Leopoldus.*

Elias Andreas Handel / Francohusanus.

Ludovicus Fridericus Rothmahler / Rudolstadtensis.

Ludovicus Fridricus Sommer / Rudolstadtensis. *Justus Brachius.*

Nicolaus Mathias Schöpf / Regislacensis.

Georgius Gotfridus Nüchterlein / Leutenbergens. *Bartholomaeus.*

Johannes Theodoricus Pohn / Ilmens. *Barthol. Frider. Rego.*

Johannes Niclaus Mohnhäupt / Rudolstadt.

Johannes Heinricus Valentin, Rudolstadt

Ludovicus Fridericus Winzer / Regislacens.

Fridericus Augustus Heidenrich / Benckensteinens.

Christophorus Heinricus Schincke / Kelbranus.

Johannes Guntherus Burghard / Regislacens.

Johannes Guntherus Reichmann / Leutenbergens.

Ludovicus Fridricus Fleck / Bilensis.

Johannes Christophorus Ullrich. Ebrensteinens.

Julius Fridricus Winzer / Megalibringens.

Johannes Fridericus Quehl / Ilmens.

Johannes Casparus Fischer / Francohusanus. *Sacerdos.*

Wilhelmus Christophorus Wintorff / Quittelsdorf.

Georgius Heinricus Guntherus Nüchterlein, Leutemb. *Auditrix.*

B

Fride-

Fridericus Nicolaus Möller / Leutenbergens.

Theophilus Einsidel / Milwizens.

Christianus Samuel Gotschield / Ehrensteniens.

Johannes Gotfried Höffer / Windebusanus.

Conradus Casparus Handel / Heringens.

Johannes Christophorus Bodinus , Dylstädtens.

Michael Hanboldus Dreuner / Leutenbergens.

Johannes Gotfridus Rothmäbler / Rudolstadt. 87.

Ex his non paucis sua dignitas insignem circumposuit purpuram in sublimi autoritate constitutis, alios alius vestit honos, nec spernenda munera functio, vel Ecclesiastica, vel Politica, ab iis distingvit, qui hoc tanto beneficio ad mala abutentes nulli bonae rei operam dederunt, nec desunt, qui ætate præcipita-
ta diem suum obierunt, & medio annorum cursu vitæ suæ exitum invenerunt, quæ omnia cum Te, B. L. latere nequeant, nolui, nulla urgente necessitate, hanc orationem prolixiore recensione admajorem molem excrescere, quod adhuc officii partem facit, tres ju-
venes, qui multos alias virtute sua antecedunt, nunc exequentur. Primus Christianus Samuel Gotschield / Ehrenstemensis, animus ingenuus, qui plurimum vult debere, cui multum debet, ad liberandam fidem suam pro mensæ gratuitæ institutione, sive receptione, maximas Illustrissimo Patriæ Patri gratias aget, & quantum in ipso est, illius laudes fusius persequetur. Secundus Conradus Casparus Handel / Herin-
gensis, paternæ Virtutis ex aße hæres futurus, totus incumbet in preces & supplicationes, ut mensæ gra-
tuitæ continuationem à Celsissimò Patriæ Patre im-
petret

636

petret & , quæ mente potest concipere , pro ejus in-
columitate ad DEum vota fundat . Tertius Erne-
stus Georgius Göliß Rudolstadiensis , de quo optimè
morato & summæ spei filio utpote יְוָרָע לְשָׁמוֹן וּוְרָע :
לִשְׁאָול וְלַחֲשִׁיב : ut cum Maymonide ita loquar , plu-
rimum Reverendo Domino Patri ex animo gratulor ,
hic præsentes mensæ gratuitæ alumnos ad Pietatis suæ
officia cohortabitur , & in quibus præceptis observan-
dis illa sint posita , breviter docebit , ego quoque con-
scensurus cathedram , in gratiam discentium meorum
de omnium per Germaniam Academiarum & illu-
strium Scholarum fundatoribus agam , quæque illa-
rum hodie fortuna sit , de illa re pauca simul verba
faciam , jucundas nobis B. L. recordationes dabis , si
Te ocuiis nostris præsentem stiteris , & ita summa vo-
luptate perfusis animis constantis tui in nos favoris
argumentum reliqueris , quo ad vixerimus , illius nul-
la nobis oblivio obrepet . Antequam autem hanc
orationem finio , tacitus nullo modo præterire pos-
sum Dominos Inspectores , qui tanquam morum mo-
deratores mensæ gratuitæ alumnis præfuerunt , sunt
nempe :

Dn. Christophorus Einsidel / Pastor Mil-
wizenfis.

Dn. Magister Johannes Hoffmann / Rector
Francohusanus.

Dn. Martinus à Rhein / Pastor Ober-Weis-
bacensis.

B 2

Dn.

677
YD
5796
BR

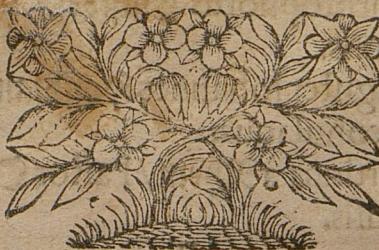
Dn. Mag. Gotlobius Lindner / ConRector
Camniensis in Lusatia;
Dn. Simon Ulricus Nöbling / Adjunctus
& Pastor. Leutenbergensis.
Dn. Johannes Heinricus Brömel / Ilmen-
sis, qui modo Inspectoris & Subcon-
rectoris munere magna cum laude
fungitur.

Hæc dicta sufficient. Vale ergo & quod à te desi-
deravimus, si digni sumus, beneficium non si-
ne usura reddituris exhibe.

S. D. G.

Dabam è musæo
d. VIII. Juli
anno

Fer Ver gratia ferq[ue] noy eM annos stat benedicta,
at q[ue] s[ecundu]m exultat nostra ventu bono.

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

8
7
6
5
4
3
2
1
Inches
1
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

N. 128, 36.

I. T. O. I. N. A!

PROGRAMMA

De

MENSA GRATUITA, eaq; SCHWARTZ-
BURGICA,

ILLUSTRISSIMO & CELSISSIMO
COMITE ac DOMINO,

DN. ALBERTO
ANTONIO,
S. R. I. QUATUOR-VIRO,

COMITE Schwartzburgi & Hohnsteini,
DYNASTA Arnsteti, Sondershusæ, Leutenbergæ, Loh-
ræ & Clettenbergæ,

Comite & Domino Nostro clementissimo,
& Munificentissimo Scholæ provincialis
Nutritio,
consentiente,
ad

Panegyrin æstivam

Generosissimum Dn. Cancellarium, reliquosque
Excellentissimos Dn. Scholarchas, omniumque ordinum Eru-
ditos una cum honoratissimo Dno Rectore,
invitare voluit

M. JOHAN. ERNESTUS MULLERUS,
Scholæ provincialis, quæ Rudolphopolieſt, ConRect.

Rudolphadi, Charæteribus URBANIANIS.

GGGGGG

1703.
K. 1. 3. 2. 1. 1. 1.

Yd
5296

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA